

Virumaa metsavendadele avatakse Lemmaku külas mälestuskivi

Raivo Raigna

raivo.raigna@virumaateataja.ee

Eesti taasiseisvuspäeval, 20. augustil avatakse Ida-Virumaal Tudulinna vallas Lemmaku külas Rannapungerja jõe kaldal mälestuskivi 22. augustil 1949. aastal punaväelaste haarangus hukkunud kolmele Virumaa metsavennale.

Vinnis elav põllumajandusdoktor ja emeriitprofessor

Leo Saluste (81), kelle sünnikoht on Tudulinna vallas, rääkis, et need punaväelaste poolt mõrvatud noored mehed olid Mart Pikkoja, Vambola Raamat ja Elmar Luhamaa. Langenud metsavendade mälestuskivi rahastas Mart Pikkoja õde Anne Jaanimägi.

“Mäletan neid kodukandi noori mehi hästi. Massiküditamise päeval, 25. märtsil 1949. aastal läksin koolipoisina metsa. Piisavaks ajendiks oli isa saatus. Ta arreteeriti

26. juunil 1941 kahtlustatuna metsavendade abistamises. Isa eluküünal kustus 28. augustil järgmisel aastal Solikamski surmalaagris,” jutustas Leo Saluste.

Kuu aega varjas ta end relvastatuna kodutalu ümbruskonna metsades, kus nõukogude repressioonide eest olid peidus ka kolm talle tuttavat noormeest.

“Kui olukord rahunes ja küüditamihirmust üre sain, tulin metsast välja,” kõneles Saluste.

Mart Pikkoja, Vambola Raamat ja Elmar Luhamaa hukkusid aga sama aasta augustis.

“Talule, kus noored mehed end varjasid, tehti haarang. Punaväelased tapsid metsavennad kuulipildujatulega,” teadis Leo Saluste.

Saluste rääkis, et mälestuskivi õnnistab sisse Eesti Evangeelse Luterliku kiriku diakonõpetaja emeeritus Edgar-Aleksander Serm.

**“Punaväelased
tapsid metsaven-
nad kuulipildujatu-
lega.”**

Leo Saluste